

ЗВІТ

про результати самооцінювання

внутрішньої системи забезпечення якості освіти

за напрямком «Система оцінювання здобувачів освіти»

у Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів №29

Черкаської міської ради Черкаської області

2024/2025 н.р.

На виконання наказу по школі від 04.11.2025 р. № 263-о/д «Про проведення самооцінювання якості освітньої діяльності за напрямком «Система оцінювання здобувачів освіти» у 2024/2025 навчальному році» та відповідно до діючих нормативно – правових документів щодо організації моніторингових досліджень, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти (протокол №7 від 31.08.2022) в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів №29 з постійного підвищення якості освітньої діяльності, використання системного підходу до здійснення моніторингу на всіх етапах освітнього процесу в 2024/2025 навчальному році у Черкаській загальноосвітній школі проведено самооцінювання якості освітньої діяльності за напрямком «Система оцінювання здобувачів освіти».

Механізм проведення самооцінювання освітніх та управлінських процесів закладу розроблено на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 року №17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», «Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти», затверджених наказом МОН України № 1480 від 30.11.2020 року та рекомендацій Державної служби якості освіти України щодо побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти (Абетка для директора).

Черкаська загальноосвітня школа I-III ступенів №29 Черкаської міської ради Черкаської області розташована за адресою м. Черкаси, вул. Вікентія Хвойки, 5. У школі очно навчається 241 учень, працюють – 24 педагогічних працівника, 6 спеціалістів та 12 працівників технічного обслуговування.

Протягом навчального року робоча група працювала над самооцінювання якості освітньої діяльності за напрямком «Система оцінювання здобувачів освіти». До складу робочої групи входять:

1. Череватенко С. Д. - заступник директора, голова робочої групи.
2. Наконечна В. П. - вчитель української мови та літератури.
3. Підліснюк Т. І. - вчитель початкових класів
4. Поліщук Н.О. – вчитель історії.
5. Тимошенко В.В. – вчитель англійської мови
6. Томіленко Р. В. – вчитель фізики та математики.
7. Черненко Ю. В. - голова батьківської ради.
8. Лабезна Вероніка – президент школи, учениця 8 класу.

Для отримання даних проводили опитування (анкетування учнів, їхніх батьків та педагогічних працівників, інтерв'ю з керівником, заступником керівника, практичним психологом, представником учнівського самоврядування), вивчали документацію, освітнє середовище та педагогічну діяльність педпрацівників.

Для всіх учасників освітнього процесу створені анкети у гуглформі. Опитування проведено у січні-лютому 2025 р. В анкетуванні прийняло участь 42 учні, 17 педагогічних працівників, 99 батьків. Протягом року вивчались документація та проводилось спостереження за напрямками освітньої діяльності.

Результати анкетування учасників освітнього процесу ЗОШ №29 представлені в таблиці (додаток 1). Загальні результати анкетування учасників освітнього процесу ЗОШ №29 відображені в гістограмах представлені у звіті. Результати спостереження (описове оцінювання) представлені у додатку 2. Для визначення рівня освітньої діяльності використовували шкалу рівня освітньої діяльності наведену у таблиці 1.

Таблиця 1.

1,0 – 1,65	1,66 – 2,65	2,66 – 3,60	3,61 – 4,0
низький рівень	рівень, що вимагає покращення	достатній рівень	високий рівень

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Самооцінювання освітніх та управлінських процесів за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти» здійснювалось за трьома вимогами:

1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень;
2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти;
3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання;

Система оцінювання здобувачів освіти закладу вивчалоя шляхом спостереження, опитування учасників освітнього процесу, вивчення документації.

За результатами анкетування учасників освітнього процесу, рівень освітньої діяльності за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти» відповідає достатньому рівню – 3,5 бали. Результати опитування за вимогами представлені на гістограмі (Рис.1) та таблиці «Результати анкетування за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти» у 2024/2025 н.р.» (додаток 1).

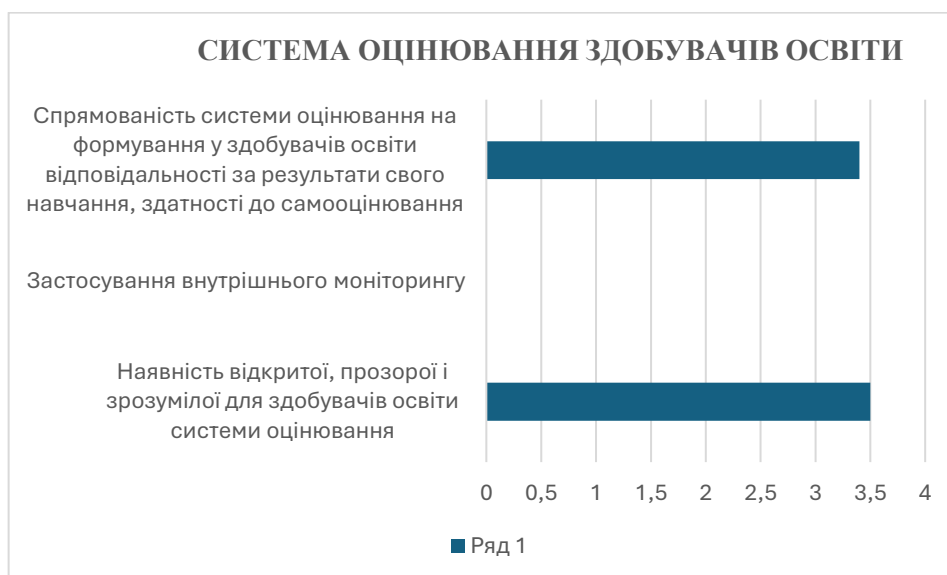

Рис.1. Результати анкетування за напрямом «Система оцінювання здобувачів освіти»

Вимога 2.1. Наявність системи оцінювання результатів навчання учнів, яка забезпечує справедливе, неупереджене, об'єктивне та доброчесне оцінювання

Критерій 2.1.1. *Учні отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання*

На вебсайті закладу відповідно до плану роботи оприлюднено Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, а на сторінці Критерії оцінювання навчальних досягнень деяка інформація застаріла та не відповідають чинному законодавству. Проте в освітній програмі закладу критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання оприлюднено. В Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти є розділ «Система оцінювання. Критерії, правила, процедури оцінювання здобувачів освіти» де зазначено принципи, види, форми, методи оцінювання, правила і процедури оцінювання, формувального оцінювання.

На засіданнях методичних об'єднань учителів-предметників опрацьовано вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів 5-7 класів НУШ відповідно до наказу МОН від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»

та листа МОН № 1/4895-25 від 14.03.25 року «Про окремі питання оцінювання результатів навчання».

Заступник директора з навчально-виховної роботи в жовтні 2024 року провела семінар на тему: «Оцінювання навчальних досягнень учнів з ООП». У навчальних кабінетах оприлюднено критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень учнів.

На педагогічних радах розглядалось питання щодо оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у зв'язку зі змінами відповідно до наказу МОН від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» та листа МОН № 1/4895-25 від 14.03.25 року «Про окремі питання оцінювання результатів навчання».

Здобувачі освіти закладу отримували від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень.

За результатами опитування учнів встановлено, що 85,7 % учнів поінформовані про критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання; 9,5% - отримують інформацію у разі звернення до вчителя; 2,4% - не отримують інформацію, навіть, у разі звернення; 2,4% - користуються інформацією з офіційних джерел.

За результатами опитування вчителів встановлено, що здобувачі освіти дізнаються про критерії оцінювання навчальних досягнень: на початку навчального року – 64,7%; на вебсайті- 5,9%; інформують здобувачів освіти перед вивченням кожної теми – 70,6%; пояснюють здобувачам освіти індивідуально- 47,1%

За результатами опитування батьків відомо, що 68,7% опитаних батьків отримують інформацію про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень; 14%- переважно; 9,2% - іноді; 3% - ніколи.

У закладі освіти оприлюднено загальні критеріїв оцінювання, але мало учителів розробляють власні. 5,9% (1 вчитель) - розробляє власні, в тому числі спільно з дітьми; 64,7% (11 вчителів) - адаптують критерії МОН до умов роботи закладу; 52,9% (9 вчителів) використовують виключно рекомендації МОН.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти розробляються вчителями на основі рекомендацій МОН та з огляду на особливості предмету (курсу), який вони викладають, умови роботи закладу освіти, структуру освітньої програми.

Розробка вчителями власних критеріїв оцінювання для різних видів діяльності допоможе забезпечити чіткість, аргументацію та усвідомлення здобувачами освіти виставленої оцінки.

Критерій 2.1.2. Система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання

В основу побудови змісту і організації процесу навчання різним дисциплінам в закладі покладено компетентнісний підхід, відповідно до якого кінцевим результатом є сформовані ключові, міжпредметні та предметні компетентності. Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів. У контексті цього змінюються і підходи до оцінювання результату освітньої діяльності здобувачів освіти як складової освітнього процесу. Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень здобувача освіти. Одним із наріжних каменів компетентнісного підходу стала нова системи оцінювання.

За результатами аналізу документації відмічено методичну роботу закладу освіти щодо реалізації компетентнісного підходу через оцінювання. Результати освітньої діяльності здобувачів, на всіх етапах освітнього процесу, не обмежуються знаннями, уміннями, навичками. Метою навчання є сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, основу якого покладено ключові компетентності.

Критерій 2.1.3. *Учні вважають оцінювання результатів навчання справедливим, неупередженим, об'єктивним, добросовісним*

На думку більшості **опитаних учнів** закладу, система оцінювання в закладі спрямована на формування відповідальності за результати свого навчання: 47,6% учнів вважають оцінювання справедливим; 74,6% - у більшості випадків вважають оцінювання справедливим; проте, 4,8% учнів вважають, що оцінювання у більшості випадків несправедливе.

53,5% **батьків** вважають оцінювання справедливим; 44,4% - переважно так; 2% - іноді вважають оцінювання результатів навчання справедливим.

Переважна більшість здобувачів освіти вважають оцінювання результатів їхнього навчання в закладі освіти справедливим і об'єктивним.

Рівень освітньої діяльності за вимогою 2.1. на достатньому рівні: за результатами спостереження – 3 бали, за результатами анкетування – 3,5 балів

Вимога 2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти

Критерій 2.2.1. *У закладі освіти здійснюється аналіз результатів навчання учнів.*

У закладі освіти проводиться системний моніторинг рівня навчальних досягнень учнів з усіх предметів: під час вивчення стану викладання того, чи іншого предмета (відповідно до графіка вивчення стану викладання предметів), діагностувальні роботи для учнів 1-11 класів на початку навчального року, моніторинг навчальних досягнень учнів за I та II семестри, проводились моніторингові контрольні роботи на початок навчального року, моніторингові контрольні роботи на кінець I семестру, II семестру. За результатами досліджень видані відповідні накази. Проте порядок проведення внутрішнього моніторингу не прописаний у документах, а в річному плані зазначено план проведення моніторингу. План проведення моніторингу на 2024/2025 н.р. (з річного плану) оприлюднено в учительській.

Педагогічні працівники за допомогою оцінювання відстежують особистісний поступ здобувачів освіти, формують у них позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися, запобігають побоюванням помилитися. Вчителі 1-4-х класів, які працюють з умовах реалізації НУШ, ведуть спільно з дітьми учнівські портфоліо, заповнюють свідоцтва досягнень.

Здобувачі освіти в основному усвідомлюють, з якою метою здійснюється оцінювання їх навчальних досягнень. Зокрема, 28,6% це пов'язують з відстеженням індивідуального прогресу; 61,9% - визначення рівня ваших знань, умінь і навичок. Проте 4,8% (2) здобувачів освіти повідомили, що не знають з якою метою оцінюють їх результати навчання, 2,4% (1) - для відтворення матеріалу підручника; 2,4% (1) учень вважає, що оцінка використовується як інструмент покарання.

Критерій 2.2.2. *У закладі освіти впроваджується система формувального оцінювання*

Учителі використовують різноманітні методи та технології формувального оцінювання. Самим популярним та найсучаснішим способом здійснити формувальне оцінювання на уроці є використання онлайн-сервісів.

За результатами анкетування педагогів закладу освіти для оцінювання здобувачів освіти вчителі використовують поточне (70,6%), формувальне (82,4%) та підсумкове оцінювання (82,4%), практикують на уроках самооцінювання (82,4%) та взаємооцінювання учнів (70,6%). Формувальне оцінювання сприяє формуванню позитивної самооцінки, підтримці мотивації до навчання, запобіганню побоюванню помилитися.

За результатами опитування учнів встановлено, що вчителі надають учням зворотній зв'язок при аргументації виставлення оцінок (18 учнів – від всієї вчителів; 18 учнів – від більшості вчителів; 4 учнів – від окремих вчителів; 2 – в поодиноких випадках); вчителі аналізують допущені помилки (11 учнів – від всіх вчителів; 24 учні – більшості вчителів; 6 учнів – окремі вчителі; 1 – в поодиноких випадках); 20 учнів вважають, що всі вчителі

визначають шляхи для покращення результатів, 13 учнів – більшість вчителів; 6 учнів – окремі вчителі; 3 учні – в окремих випадках. Переважна більшість вчителів заохочує до подальшого навчання.

61,9% учнів вважає, що вчителі ще до початку оцінювання завжди пояснюють, за що я можу отримати ту чи іншу оцінку, а після оцінювання завжди її обґрунтовують; 31% учнів вважає, що вчителі, в переважній більшості, пояснюють вимоги до оцінювання, аргументують оцінку лише на моє прохання; 7,1% учнів - вчителі дуже рідко попередньо пояснюють вимоги до оцінювання, не завжди аргументують оцінку навіть на моє прохання; 0% учнів - вчителі ніколи не пояснюють вимоги до оцінювання, відмовляються обґрунтувати виставлену оцінку, навіть на моє прохання.

Педагогічні працівники надають підтримку здобувачам освіти у навчанні: шляхом консультацій, як групових так і індивідуальних; через заохочення цікавими завданнями і формами роботи; через створення ситуації успіху на уроці та надають психологічну підтримку.

9 вчителів з 17 спостерігає особистісний поступ здобувачів освіти. Інші вважають, що поступ слабкий, відсутня мотивація у більшості учнів, а також порушення академічної доброчесності ними. Педагогічні працівники переконані, що особистий поступ здобувачів освіти пов'язаний в основному з внутрішньою та зовнішньою мотивацією учнів, професійними підходами до роботи, співпраці вчителя і батьків, навчальним середовищем а також індивідуальними особливостями та фізичним та психологічним станом учнів.

Рівень освітньої діяльності за вимогою 2.2. за результатами спостереження на достатньому рівні – 3 бали.

Вимога 2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування в учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання

Критерій 2.3.1. *Заклад освіти сприяє формуванню в учнів відповідального ставлення до результатів навчання.*

Педагогічний колектив закладу надає здобувачам освіти підтримку у навчанні: психологічну, моральну і емоційну. Учителі заохочують учнів засвоїти навчальний матеріал шляхом підбору додаткової літератури, використанням практичних прикладів, шляхом профорієнтації.

За результатами анкетування здобувачів освіти 69% учнів відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя, школа цю відповідальність розвиває; 23,8% - відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя, але школа цю відповідальність не розвиває; 4,8% - «освітній процес у моїй школі не сприяє відповідальному ставленню до навчання, відповідально ставлюся до вивчення деяких предметів»; 2,4 % - «вважаю, що школа не готує випускника до життя, тому у мене відповідальність за результати навчання відсутня».

Щодо підтримки учнів педагогами (21 запитання): 19 учнів з 42 стверджують, що вчителі підтримують їх; 20 учнів - переважно так; 3 учнів – не підтримують.

20 учнів відповіли, що вчителі вірять в мене і мої успіхи; 21 учень - переважно вірять в мої успіхи; 1 учень – не вірять.

22 учні відповіли, що вчителі їх поважають; 17 учнів – переважно так; 3 учні – ні;

21 учень відповіли, що вчителі що вчителі допомагають у навчанні на їхнє прохання; 20 учень - переважно так; 1 учень – ні.

На запитання «Від кого (чого) залежать Ваші результати навчання?» (28 питання): 81% учнів стверджують, що результати навчання залежать виключно від їхньої праці та наполегливості; 54,8% - навчання залежить від праці самого учня і мотивації батьків; 66,7% - від рівня викладання; 35,7% - від поблажливого ставлення вчителів; 26,2% - від обладнання і інтер'єру; 40,5% - від об'єктивного оцінювання навчальних досягнень.

На запитання: «Чи вислуховується і враховується ваша думка вчителями під час проведення уроків?» (29 питання): 50% учнів відповіли «Завжди, повною мірою»; 31% - з окремих предметів; 11,9% - більшість вчителів нав'язують свою думку як єдино правильну; 7,1%- у школі думка учнів практично не враховується.

На думку більшості опитаних здобувачів освіти, системи оцінювання освіти, що застосовується в закладі, спрямоване на формування відповідальності за результати свого навчання. За результатами опитування учнів вчителі підтримують їхнє бажання навчатися. Педагогічним працівникам варто звернути увагу на те, що 35,7% учнів вважають що результати їх навчання залежать від поблажливого ставлення вчителів від поблажливого ставлення вчителів та переглянути власні форми та методи оцінювання.

Критерій 2.3.2. Заклад освіти забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання учнів

Роботу по самооцінюванню та взаємооцінюванню впроваджують усі вчителі закладу. Учні виконують тестові завдання, перевіряють його за наданим вчителем еталоном, а потім ставлять собі оцінку, за тією шкалою, яка застосовується в класі (це і звичайні оцінки, і описові характеристики, і певні позначки). У цьому питанні велика увага приділяється роботі в парах, групах. Найефективніші завдання на взаємооцінювання, які використовують учителі математики, фізики, іноземної мови, української мови та літератури - це перевірка домашнього чи виконаного на уроці завдання за заздалегідь розробленими критеріями оцінювання, які вчитель створює самостійно; перегляд виконаного завдання однокласником та надання коментарів; взаємооцінювання письмових відповідей, написання свого короткого відгуку про роботу; перегляд виконаного завдання однокласником з використанням контрольних списків.

На запитання: «Чи здійснюється самооцінювання результатів твоєї роботи під час занять?» (25 запитання): 31% відповіли «Так»; 42,9% - «здебільшого так»; 19%- «дуже рідко»; 7,1% - «Ніколи».

За результатами анкетування учнів з'ясовано, що вони відповідально ставляться до навчання, усвідомлюючи його важливість для подальшого життя; освітній заклад сприяє розвитку відповідальності здобувачів освіти. Більшість учнів упевнені, що вчителі переважно їх підтримують, вірять в їхні успіхи.

Рівень освітньої діяльності за вимогою 2.3. на достатньому рівні: за результатами спостереження – 3,7 бали, за результатами анкетування – 3,4 балів

Загалом за напрямом 2 «Система оцінювання здобувачів освіти», за результатами спостереження - 3,2 бали, за результатами анкетування – 3,5 балів (достатній рівень).

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА НАПРЯМОМ «СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ»

1. Розглядати питання щодо форм, методів, правил та процедур оцінювання на педагогічних радах.
2. Запланувати педагогічну раду «Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти»
3. Визначити порядок проведення внутрішнього моніторингу для дослідження стану і результатів навчання здобувачів освіти та освітньої діяльності закладу освіти.
4. Заступнику директора з НВР Череватенко С.Д.:
  - 4.1. Оновити критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти на сайті, сторінці «Критерії оцінювання навчальних досягнень», відповідно чинного законодавства та тримати на контролі оприлюднення інформації на сайті.
  - 4.2. Систематично проводити моніторинги результатів навчання здобувачів освіти з усіх предметів (курсів) інваріантної частини.
  - 4.3. За результатами моніторингів здійснювати аналіз результатів навчання здобувачів освіти, визначати чинники впливу на отриманий результат, приймати рішення щодо їх коригування, прослідковувати результат цих рішень.
  - 4.4. Проводити моніторинг навчальних досягнень учнів щодо оволодіння учнями ключовими компетентностями.
  - 4.5. Організувати батьківський всебуч про правила та процедури оцінювання, у тому числі дітей з ООП.

- 4.6. Організувати навчально-методичний семінар «Оцінювання для навчання» щодо обміну досвідом з питання розроблення учителем критеріїв оцінювання різних видів діяльності учнів.
- 4.7. Запланувати взаємонавчання для вчителів щодо впровадження компетентнісного підходу в системі оцінювання.
- 4.8. Провести анкетування з питання «Чи готують вчителі компетентнісні завдання; чи розробляють вони такі завдання самостійно».
- 4.9. Провести круглий стіл з питання «Прийоми самооцінювання та взаємооцінювання учнів».
- 4.10. Проводити спостереження за навчальними заняттями вчителів, які атестуються, з метою з'ясування системи оцінювання здобувачів освіти.
5. Педагогічним працівникам:
  - 5.1. Приділити увагу розробленню власних критеріїв оцінювання для різних видів діяльності, залучати здобувачів освіти до розробки критеріїв оцінювання.
  - 5.2. В навчальних кабінетах розмістити критерії оцінювання результатів навчання учнів відповідно до чинного законодавства та акцентувати увагу критеріях оцінювання.
  - 5.3. Постійно вносити зміни в практику оцінювання навчальних досягнень учнів, якщо були виявлені проблеми за результатами моніторингів.
  - 5.4. Заохочувати здобувачів освіти до самооцінювання, взаємооцінювання.
  - 5.5. Ознайомлювати учнів з правилами проведення взаємооцінювання.
  - 5.6. Сформувати «банк» вправ для формувального оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання.
  - 5.7. Посилити та акцентувати увагу на індивідуальній навчальній діяльності здобувачів освіти, роботі парах, групах, диференціація завдань.
  - 5.8. Аналізувати динаміку навчальних результатів здобувачів освіти.
  - 5.9. Визначати сильні слабкі сторони здобувачів освіти та урізноманітнити аналіз результатів навчання здобувачів освіти.
  - 5.10. Розробляти різнорівневі завдання вибором рівня складності.
  - 5.11. Застосовувати методи роботи, які формують відповідальне ставлення до навчання; Мотивувати здобувачів освіти до роботи; сформувати необхідність здобувати нові знання, пояснюючи де їх застосовують у житті.